

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ



203369



การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนปรัภัสสรวิทยา

วัดศรีนวล อําเภอสอนแก่น

THE INTERNAL SUPERVISORY PROCESS DEVELOPMENT AT
PRAPATSORN WITTAYA SCHOOL IN SRINUAN TEMPLE,
KHONKAEN PROVINCE

ดร.ชอนคำ เจ็นหา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทาลัยขอนแก่น

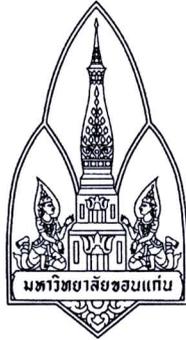
พ.ศ. 2553

๒๐๐๒๗๗๑๘๒

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ



203369



การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนประภัสสรวิทยา
วัดศรีนวล จังหวัดขอนแก่น

THE INTERNAL SUPERVISORY PROCESS DEVELOPMENT AT
PRAPATSORN WITTAYA SCHOOL IN SRINUAN TEMPLE,
KHONKAEN PROVINCE



พระฮอนด้า เข้มมา

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2553

การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนประภัสสรวิทยา
วัดศรีนวล จังหวัดขอนแก่น

พระฮอนด้า เข้มมา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2553

**THE INTERNAL SUPERVISORY PROCESS DEVELOPMENT AT
PRAPATSORN WITTAYA SCHOOL IN SRINUAN TEMPLE,
KHONKAEN PROVINCE**

PHRAHONDA KHEMMA

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL KHON KAEN UNIVERSITY**

2010



ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
หลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์: การพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล
จังหวัดขอนแก่น

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์: พระสอนคำ เข้มมา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์: รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา อารีรัตน์ ประธานกรรมการ
ดร.อาคม อึ้งพวง กรรมการ
ดร.สัมฤทธิ์ กางเพ็ง กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

(ดร.อาคม อึ้งพวง)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ลำปาง แม่นมาตย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ฮอนด้า เข้ามา. 2553. การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล
จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ดร.อาคม อึ้งพวง

บทคัดย่อ

203369

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ
พัฒนากระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล จังหวัดขอนแก่น
ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติตามแผน (Action) การสังเกต
(Observation) และการสะท้อนผล (Reflecting)

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารและครูประจำของโรงเรียนประภัสสรวิทยา
วัดศรีนวล จังหวัดขอนแก่น จำนวน 25 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ได้แก่
แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบบันทึกกิจกรรม แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม และ
แบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ข้อมูลแบบแจกแจงข้อค้นพบที่สำคัญ ตรวจสอบข้อมูลด้วยเทคนิค
วิธีการแบบสามเส้า (Triangulation Technique) ด้านวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธี คือ แบบ
สัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบสอบถาม โดยนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์
(Descriptive Analysis) ส่วนข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

ผลจากการดำเนินการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล
จังหวัดขอนแก่น โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การอบรมเขียนแผน
จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การนิเทศติดตามประเมินผลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ประสบการณ์สอน ครอบคลุมวงรอบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ สรุปได้ว่า 1) กลุ่มเป้าหมาย เกิด
ความตระหนักและเห็นความสำคัญของการนิเทศภายใน เกิดความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วม
ในการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในทุกขั้นตอน 2) โรงเรียนมีรูปแบบและกิจกรรมการนิเทศ
ภายใน โรงเรียนที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ คือ การนิเทศแบบมีส่วนร่วม บุคลากรทำงานอย่างมี
ความสุขเป็นกัลยาณมิตรต่อกัน ซึ่งจะส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนต่อไป

Honda Khemma. 2010. **The Development of Internal Supervisory Process for Prapatsornwittaya School in Srinuan Temple, Khon Kaen Province.** Master of Education Thesis in Educational Administration, Graduate School, Khon Kaen University.

Thesis Advisor: Dr.Arkorn Eungpuang

ABSTRACT

203369

This research implemented methodology of action research to its procedure based on the purpose of developing internal supervisory process for Prapatsornwittaya School in Srinuan Temple, Khon Kaen Province. The process consisted 4 steps included planning, action, observation and reflecting.

Target group for this research was 25 administrators and teachers from Prapatsornwittaya School in Srinuan Temple, Khon Kaen Province. Structured interview form, note form for activities, cooperative observation form and questionnaire were used as research instruments for collecting data. Data was analyzed through significant findings distribution before checking by triangulation technique. Method of collecting data consisted of interview, observation and questionnaire. The findings were presented in the format of descriptive analysis. Data which collected from questionnaire technique was consequently analyzed for figuring out percentage and standard deviation.

Research Findings found as follows:

The result of developing internal supervisory process for Prapatsornwittaya School in Srinuan Temple, Khon Kaen Province through the strategies of action meeting, study tour, workshop of creating student-base lesson plan, supervision and following up, and learning and sharing on teaching experiences. After completing a spiral of action research methodology, it could be summarized that: 1) Those of target group realized and appreciated the importance of internal supervision. Knowledge also was created as well as the cooperation of developing internal supervisory process for all steps. 2) School could clearly and effectively form and organize the activities of internal supervision such as cooperative supervision and staff could work happily and help each other. So the management of instructional activities could be effectively made and student could get as much benefit as it could be.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ด้วยความเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ดูแลอย่างใกล้ชิดจาก ท่านอาจารย์ ดร.อาคม อึ้งพวง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งน้ำใจอย่างยิ่งและขอเจริญพรขอบคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

เจริญพรขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา อารีรัตน์ อาจารย์ ดร.สัมฤทธิ์ กางเพ็ง ที่ได้เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และให้คำปรึกษาแนะนำข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ จนทำให้ งานวิจัยนี้สำเร็จเรียบร้อยครบถ้วนสมบูรณ์

เจริญพรขอบคุณ อาจารย์ ดร.จตุภูมิ เขตจัตุรัส อาจารย์ ดร.วิชัย กันหาชน และ อาจารย์ลลิจิต เพชรผล ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยพร้อมทั้งให้ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

เจริญพรขอบคุณคณาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นทุกท่านที่ถวายเป็นความรู้และประสบการณ์อันมีค่ายิ่ง

เจริญพรขอบคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาโทสาขาการบริหารการศึกษารุ่นที่ 26 ทุกท่าน ที่เป็นกัลยามิตรที่ดีตลอดมา

ขอขอบคุณท่านผู้อำนวยการ ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนประภัสสรวิทยาทุกท่าน และ พระอาจารย์ปลัดเล็ก อานนุโท ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี จึงทำให้การ วิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

เจริญพรขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ สิริพิตรม อาจารย์ชนะ โนนทวงษ์ อาจารย์สุธรรม เทพชาติ อาจารย์สุคชา จรัสแผ้ว และคุณครูวรรณ ทอดทอง ที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำในการศึกษาและการวิจัยครั้งนี้

กราบขอบพระคุณพระครูสิริธรรมนิเทศก์ ผู้จัดการโรงเรียนประภัสสรวิทยา เจ้าอาวาส วัดศรีนวล เจ้าคณะอำเภอบ้านแฮด ที่เมตตาอนุเคราะห์ให้ความอุปถัมภ์ทุนในการศึกษาต่อและการ วิจัยครั้งนี้ กราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์นี้ ขอมอบบูชาแด่บุพการี บิดา มารดา ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์การวิจัย	3
3. คำถามของการวิจัย	3
4. ขอบเขตการวิจัย	4
5. นิยามศัพท์เฉพาะ	4
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
1. การนิเทศภายใน โรงเรียน	8
2. ภาวะผู้นำทางวิชาการ	29
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	36
4. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ	52
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	55
6. กรอบแนวคิดของการวิจัย	61
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	62
1. ระเบียบวิธีวิจัย	62
2. กลุ่มเป้าหมาย	62
3. วิธีการดำเนินการวิจัย	62
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	75
5. การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ	75
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล	77
7. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	78

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล	79
1. ผลการวิจัย	79
2. การอภิปรายผล	94
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	97
1. สรุปผลการวิจัย	97
2. ข้อเสนอแนะ	99
บรรณานุกรม	100
ภาคผนวก	110
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	111
ภาคผนวก ข เครื่องมือการวิจัย	116
ภาคผนวก ค เอกสารดำเนินงาน	134
ภาคผนวก ง ประมวลภาพการดำเนินงาน	153
ประวัติผู้เขียน	160

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 1	เปรียบเทียบกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเดิมและแบบใหม่ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	39
ตารางที่ 2	รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	43
ตารางที่ 3	แผนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ในวงรอบที่ 1	69
ตารางที่ 4	แผนการศึกษาฐานความรู้ด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในวงรอบที่ 2	72
ตารางที่ 5	การอบรมเขียนแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในวงรอบที่ 3	73
ตารางที่ 6	การนิเทศภายในและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์สอน ในวงรอบที่ 4	74
ตารางที่ 7	การเก็บรวบรวมข้อมูล	77
ตารางที่ 8	แสดงสถานภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม	80
ตารางที่ 9	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อการพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล จังหวัด ขอนแก่น โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน	89
ตารางที่ 10	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อการพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล จังหวัดขอนแก่น ด้านการศึกษา สภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการพัฒนาของครู	90
ตารางที่ 11	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อการพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล จังหวัดขอนแก่น ด้านการวางแผนและ กำหนดทางเลือก	91
ตารางที่ 12	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อการพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล จังหวัดขอนแก่น ด้านปฏิบัติการนิเทศภายใน	92
ตารางที่ 13	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อการพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล จังหวัดขอนแก่น ด้านการประเมินผลและ รายงานผล	93
ตารางที่ 14	แสดงการวิเคราะห์เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)	132
ตารางที่ 15	จำนวนบุคลากร	135
ตารางที่ 16	จำนวนนักเรียน	135

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	61
ภาพที่ 2 โครงสร้างการบริหาร โรงเรียน	138